

2018-05-28

Justitiedepartementet
EU-enheten

EU-nämnden
Riksdagen

Kopia: Justitiekansliet
Kopia: Socialförsäkringsutskottet
Kopia: Civilutskottet
Kopia: Konstitutionsutskottet

Kommenterad dagordning för rådets möte för rättsliga och inrikes frågor (RIF) den 4–5 juni 2018

RÄTTSLIGA FRÅGOR

1. Godkännande av dagordningen (*Sr Johansson, Sr Fritzon*)

Se bifogad preliminär dagordning.

2. Godkännande av A-punkterna (*Sr Johansson, Sr Fritzon*)

a) Lista över icke lagstiftande verksamhet

b) (ev.) Lista över lagstiftande verksamhet (Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

Det har ännu inte presenterats någon A-punktlista.

Lagstiftningsöverläggningar

3. Avtalsrätt – direktivet om försäljning av varor (*Sr Fritzon*)

Riktlinjedebatt

Avsikten med behandlingen i rådet

Riktlinjedebatt

Dokument:

ST 9261/2018 INT

Tidigare dokument:

KOM (2017) 637 slutlig 2015/0288 (COD) Ändrat förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om vissa aspekter på avtal om försäljning av varor

Fakta-PM Justitiedepartementet 2017/18:FPM21

*Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -**Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott:*

Information till civilutskottet den 30 januari 2018. Överläggning med Civilutskottet den 26 april 2018 om svensk ståndpunkt.

Bakgrund

Kommissionen presenterade i december 2015 ett förslag till direktiv om vissa aspekter på avtal om försäljning av varor på nätet eller annan distansförsäljning av varor. I oktober 2017 ändrade kommissionen direktivförslaget till att omfatta all försäljning av varor oavsett om det sker på nätet eller i butik. I direktivet fastställs vissa krav om avtal vid försäljning av en vara mellan en säljare, i egenskap av näringsidkare, och en konsument.

I nuläget bedöms tre frågor komma att omfattas av den politiska debatten på RIF-rådsmötet.

Den första frågan tar sikte på om alla konsumentvaror ska omfattas av ett och samma regelverk och i så fall om varor med integrerat digitalt innehåll eller digital tjänst ska omfattas av varudirektivet. I rådets allmänna inriktning från juni 2017 om direktivförslaget om tillhandahållande av digitalt innehåll anges att en vara med integrerat digitalt innehåll i sin helhet ska omfattas av varudirektivet. Ordförandeskapets inriktning är nu att rådet ska bekräfta att varudirektivet ska reglera en vara med integrerat digitalt innehåll i sin helhet.

Den andra frågan gäller hur systemet för påföljder vid fel i en vara ska se ut. Ordförandeskapet önskar få rådets vägledning om de fortsatta förhandlingarna om varudirektivet ska fortsätta utifrån den kompromiss om påföljdssystemet som uppnåtts inom ramen för trilogförhandlingarna om det digitala innehållet.

Den tredje frågan gäller harmoniseringsnivån av tidsfristen för konsumentens reklamationskyldighet. Ordförandeskapets fråga är om harmoniseringsnivån ska vara samma som i rådets allmänna inriktning om det digitala innehållet. I inriktningen anges att tidsfristen inte får vara kortare än två år. Detta är väl förenligt med den 3-åriga reklamationsfrist som anges i konsumentköplagen.

Svensk ståndpunkt

Sverige ställer sig positiv till direktivförslaget. Civilutskottet har ställt sig bakom den svenska ståndpunkten (se regeringens promemoria, ärende dnr 1797-2017/18). Sverige kan utifrån ståndpunkten stödja ordförandeskapets inriktning att rådet ska bekräfta att varudirektivet ska reglera en vara med integrerat digitalt innehåll i sin helhet. Sverige anser att frågan om påföljdssystemet behöver diskuteras ytterligare på teknisk nivå och att det i vart fall delvis behövs annorlunda regler i varudirektivet än i direktivet om digitalt innehåll. Sverige stödjer ordförandeskapets inriktning om att tidsfristen inte får vara kortare än två år för konsumentens reklamationskyldighet.

4. Direktivet om insolvens, omstrukturering och en andra chans (Sr Fritzon)*Partiell allmän inriktning**Avsikten med behandlingen i rådet**Partiell allmän inriktning**Dokument:*

ST 9236/18

ST 9236/18 ADD 1

Tidigare dokument:

KOM (2016) 723

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om förebyggande rekonstruktionsregelverk, en andra chans och åtgärder för att öka effektiviteten i rekonstruktions-, insolvens- och skuldavskrivningsförfaranden och om ändring i direktiv 2012/30

Fakta-PM Justitiedepartementet 2016/17:FPM34

9316/17 JUSTCIV 112 EJUSTICE 65 ECOFIN 418 COMPET 415 EMPL 312 SOC 398 CODEC 833 – Ordförandeskapets dokument till Coreper/rådet.

15201/17 JAI 1136 JUSTCIV 281 EJUSTICE 152 ECOFIN 1065 COMPET 838 EMPL 595 SOC 779 CODEC 1966 – Ordförandeskapets dokument till rådet.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden

Den 2 juni 2017 och den 1 december 2017.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott

Information till civilutskottet den 14 februari 2017, den 28 november 2017 och den 28 maj 2018. Överläggning med civilutskottet den 16 maj 2017.

Bakgrund

Kommissionen presenterade den 22 november 2016 förslaget till direktiv om företagsrekonstruktion och om en andra chans för seriösa företagare. Förslaget utgör en del av arbetet med kapitalmarknadsunionen. Det utgör även en av de prioriterade åtgärderna i kommissionens inre marknadsstrategi.

Förslaget innehåller tre delar. För det första regler om rekonstruktion av företag. För det andra innehåller förslaget regler som syftar till att ge entreprenörer (fysiska personer som driver näringsverksamhet) möjlighet till skuldavskrivning. För det tredje innehåller förslaget vissa regler som syftar till att effektivisera medlemsstaternas förfaranden för konkurs, företagsrekonstruktion och skuldsanering. Denna del tar sikte bl.a. på att personal vid myndigheter har kompetens, att handläggningen sker snabbt, att konkursförvaltare och rekonstruktörer har lämplig utbildning samt att det finns system för tillsyn och sanktioner. I denna del finns också regler om statistikinsamling.

På rådsmötet förväntas medlemsstaterna anta en allmän inriktning rörande delarna om skuldavskrivning, effektivare förfaranden och statistik.

Svensk ståndpunkt

Civilutskottet godkände regeringens förslag till ståndpunkt den 16 maj 2017. Regeringen anser att Sverige kan stödja den föreslagna allmänna inriktningen som ryms inom den svenska ståndpunkten.

5. Bryssel IIa-förordningen: omarbetning (Sr Fritzon)*Riktlinjedebatt**Ävsikten med behandlingen i rådet**Riktlinjedebatt**Dokument:*

ST 9227/18

Tidigare dokument:

Fakta-PM 2015/16:FPM116 Ny Bryssel II-förordning

KOM (2016) 411 Förslag till rådets förordning om behörighet, erkännande och verkställighet av avgöranden i äktenskapsfrågor och frågor om föräldraansvar, och om internationella bortföranden av barn (omarbetning)

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden

Den 2 juni 2017, den 1 december 2017 och den 2 mars 2018.

Tidigare behandlad vid överläggning med, eller information till, riksdagsutskott

Information har lämnats till civilutskottet den 15 september 2016 och den 28 november 2017. Överläggningar har hållits med civilutskottet den 14 februari 2017, den 26 september 2017, den 27 februari 2018 och den 29 maj 2018.

Bakgrund

Förslaget till en omarbetad Bryssel II-förordning lades fram av kommissionen den 30 juni 2016. Förhandling i rådsarbetsgrupp har pågått sedan dess. Förslaget har tidigare varit föremål för riktlinjedebatt vid RIF-rådsmöte den 8–9 juni 2017, den 7–8 december 2017 och den 8–9 mars 2018.

Svensk ståndpunkt

Behovet av en skyndsam översyn

Det är angeläget att revideringen av förordningen slutförs. Rådet bör därför kunna åta sig att uppnå en politisk överenskommelse om en omarbetad förordning till utgången av år 2018.

Erkännande och verkställighet av interimistiska åtgärder

Det är angeläget att olovligen bortförda eller kvarhållna barn snabbt och säkert återförs till sin hemviststat. Det kan därför finnas skäl att i förordningen införa en möjlighet erkänna och verkställa interimistiska åtgärder, inklusive skyddsåtgärder, när det är nödvändigt för att underlätta eller möjliggöra ett återförande av ett barn.

Placering av barn i en annan medlemsstat

Mot bakgrund av att socialnämnden enligt svensk rätt medverkar vid varje placering av ett barn utanför det egna hemmet finns det anledning att verka för att samtycke ska krävas vid alla placeringar av barn i en annan medlemsstat.

Utformning av systemet för erkännande och verkställighet

Utgångspunkten bör vara en enhetlig ordning för erkännande och verkställighet, eftersom detta förenklar för tillämparna, men en ordning med specialregler för ”privilegierade” beslut bör också kunna accepteras. Det centrala är att regelverket blir så enkelt som möjligt med bibehållen rättssäkerhet.

Se vidare i bifogad promemoria.

6. Övriga frågor (*Sr Johansson, Sr Fritzon*)

-Aktuella lagstiftningsförslag
information från ordförandeskapet

Avsikten med behandlingen i rådet

Information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag.

Icke lagstiftande verksamhet

7. Förordningen om Europeiska åklagarmyndigheten: genomförande (*Sr Johansson*)

Lägesrapport

Avsikten med behandlingen i rådet

Lägesrapport

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument:

KOM (2013) 534 Förslag till förordning om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten, och Faktapromemoria 2013/14:FPM10.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden

4 oktober 2013, 28 februari 2014, 28 maj 2014, 3 oktober 2014, 6 mars 2015, 12 juni 2015, 2 oktober 2015, 27 november 2015, 4 mars 2016, 3 juni 2016, 7 oktober 2016, 8 mars 2017, 2 juni 2017, 6 oktober 2017 och 2 mars 2018.

Tidigare behandlad vid överläggning med, eller information till, riksdagsutskott:

14 februari 2013 (info. JuU), 3 oktober 2013 (info. JuU), 27 februari 2014 (info. JuU), 25 mars 2014 (överläggning JuU), 25 maj 2014 (info. JuU), oktober 2014 (skriftlig info. JuU), 12 februari 2015 (info. JuU), 7 maj 2015 (överläggning JuU), 9 juni 2015 (info. KU), 11 juni 2015 (info. JuU), 1 oktober 2015 (info. JuU), 26 november 2015 (info. JuU), 2 februari 2016 (info. JuU), 3 mars 2016 (info. JuU), 4 oktober 2016 (info. JuU), 10 november 2016 (överläggning JuU), 1 juni 2017 (info. JuU), 3 oktober 2017 (info. JuU) och 1 mars 2018 (info. JuU).

Bakgrund

Förordningen om inrättande av en europeisk åklagarmyndighet (Eppo) antogs vid RIF-rådet den 12 oktober 2017. Förutom Sverige står även Danmark, Storbritannien, Irland, Ungern och Polen utanför Eppo. Malta har ännu inte anslutit sig men det förväntas att även de går med i Eppo. Medlemsstater som väljer att stå utanför Eppo-samarbetet har möjlighet att ansluta sig i efterhand.

Det är tänkt att inrättandet av Eppo ska ta minst tre år, dvs. att Eppo möjligen ska kunna vara operativt till hösten 2020. Det förväntas att ett antal juridiska och organisatoriska åtgärder kommer att vidtas under de närmaste åren för att Eppo ska kunna bli operativ.

Den 26 och 27 mars 2018 anordnade kommissionen och det bulgariska ordförandeskapet en konferens om inrättandet av Eppo. Kommissionen betonade då vikten av samarbete mellan Eppo och andra unionsbyråer och organ. Generellt uttrycktes också önskemål om att alla medlemsstater ska delta i Eppo.

Kommissionen förväntas löpande informera om processen med att inrätta Eppo.

8. Strategin och handlingsplanen för e-juridik 2019–2023 (Sr Jobansson)

Information från ordförandeskapet

Avsikten med behandlingen i rådet

Information

Dokument :

8990/18 EJUSTICE 57 JAI 429 JURINFO 35

Tidigare dokument: -

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: -

Bakgrund

EU:s medlemsstater samarbetar under namnet e-juridik för att öka tillgången till rättslig information, underlätta tillgången till rättsliga förfaranden och möjliggöra elektronisk kommunikation på det rättsliga området. Fokus är gränsöverskridande rättsliga ärenden och situationer. Samarbetet utgår från en strategi, där mål och principer framgår, och en handlingsplan med åtgärder och projekt som genomför strategin. Dessa dokument gäller t.o.m. 2018 och diskussioner om en ny strategi har inletts. Medlemsstaterna är i stort överens om vad strategin bör innehålla, så som att målen för samarbetet fortfarande är relevanta, att samarbetet på området grundar sig på frivillighet och att arbetet måste utgå från användarnas behov. Medlemsstaterna är vidare överens om att den nya strategin bör ta höjd för införandet av ny teknik och att den nya handlingsplanen bör innehålla färre åtgärder och projekt än nuvarande handlingsplan. Sverige är nöjda med det övergripande utfallet av diskussionerna hittills.

9. Övriga frågor

- Det kommande ordförandeskapets arbetsprogram (*Sr Johansson*)

Föredragning av den österrikiska delegationen

Avsikten med behandlingen i rådet

Det inkommande ordförandeskapet Österrike kommer att presentera sitt arbetsprogram för perioden juli – december 2018.

RÄTTSLIGA OCH INRIKES FRÅGOR

Lagstiftningsöverläggningar

10. Elektroniska bevis (*Sr Johansson*)

a) Förordningen om en europeisk framtagningssorder och en europeisk order om bevarande av elektroniska bevis

b) Direktivet om juridiska ombud för inhämtning av bevismaterial

Riktlinjedebatt

Avsikten med behandlingen i rådet

Riktlinjedebatt

Dokument Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument:

Fakta-PM (2017/18:FPM88)

Kommissionens förslag (COM (2018)225 och COM (2018)226)

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott:

Överläggning med justitieutskottet den 24 maj 2018.

Bakgrund

Kommissionen presenterade sina förslag till förordning respektive direktiv om e-bevisning den 17 april 2018. *Förordningen*, som är helt ny i sitt slag, syftar till att ge brottsbekämpande myndigheter inom EU ett ändamålsenligt och effektivt verktyg för att få tillgång till *elektroniska uppgifter*, som kan användas som bevisning i ett straffrättsligt förfarande. Regleringen innebär att en myndighet i en medlemsstat kan vända sig direkt till en *tjänsteleverantör* i en annan medlemsstat med en begäran om att elektroniska uppgifter ska bevaras eller lämnas ut. Detta ska ske genom utfärdande av en så kallad *European Production Order* eller *European Preservation Order*. Var uppgifterna rent fysiskt finns lagrade spelar ingen roll. Med tjänsteleverantör avses såväl företag som erbjuder elektroniska kommunikationstjänster som företag som erbjuder olika sorters informationstjänster, däribland sociala medieföretag som Facebook och Google. Även företag som erbjuder rena it-infrastruktur tjänster som t.ex. IP-adresser och domännamn omfattas. Förslaget tar endast sikte på lagrade uppgifter.

Genom *direktivet* införs ett krav på att tjänsteleverantörer som erbjuder sina tjänster i unionen ska utse en juridisk representant, en så kallad *Legal Representative*, som ska vara placerad i ett EU-land. Den juridiska representanten ska ha som uppgift att ta emot ordrar om att bevara eller lämna ut elektroniska uppgifter, samt se till att myndigheternas beslut och ordrar efterlevs och verkställs. Direktivet syftar till att skapa förutsebarhet för både medlemsstaternas myndigheter och tjänsteleverantörerna samt att förenkla samarbetet och gäller alla tjänsteleverantörer som erbjuder sina tjänster inom EU, vare sig de är etablerade inom unionen eller inte. Medlemsstaterna kommer på så sätt alltid att veta vart en order om utlämnande eller bevarande av uppgifter ska skickas.

Flera av de stora företag som innehar elektroniska uppgifter av intresse är inte europeiska utan t.ex. amerikanska. USA har antagit en egen lag (den s.k. Cloud Act) som innebär att tjänsteleverantörer i regel ska vara skyldiga att följa en begäran från amerikanska myndigheter att lämna ut uppgifter, oavsett var sådana uppgifter finns lagrade.

Medlemsstaterna har på tjänstemannanivå överlag ställt sig positiva till förslagen. Flera har dock uttryckt oro över rättsakternas förhållande till USA:s lagstiftning. En klar majoritet ser helst en EU-gemensam överenskommelse med USA om tillgång till elektronisk bevisning, snarare än en rad bilaterala avtal mellan USA och EU:s medlemsstater. Flera medlemsstater har uttryckt önskemål om en mer heltäckande rättsakt som även inkluderar så kallad direktåtkomst och realtidsavlyssning.

Det har ännu inte presenterats något underlag inför det kommande rådsmötet. Det har dock aviserats att några utvalda frågor kommer att diskuteras. Det mesta talar för att frågan om förordningens tillämpningsområde kommer att behandlas och att ministrarna kommer att få ta ställning till om rättsakten ska utvidgas till att även omfatta direktåtkomst och realtidsavlyssning.

Svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar i stort de förslag som kommissionen har lagt och stödjer initiativ för att ge de brottsbekämpande myndigheterna ändamålsenliga och effektiva verktyg för inhämtandet av elektronisk bevisning. Som alltid i dessa sammanhang måste skyddet för enskildas rättssäkerhet och personliga integritet beaktas. Ordningen måste också innefatta ett tillräckligt och ändamålsenligt skydd för grundläggande fri- och rättigheter samt värna våra svenska grundlagsregler om bl.a. tryck- och yttrandefrihet. Vidare är det av vikt att företag inte åsamkas oproportionerliga kostnader till följd av regleringen. I den specifika frågeställning som väntas bli aktuell på RIF rådet anser regeringen att det skulle kunna finnas fördelar för brottsbekämpningen med en heltäckande reglering på området, där även realtidsavlyssning och direktåtkomst inkluderas. En sådan komplettering av förordning skulle dock troligen kräva att de pågående förhandlingarna fördröjs i väntan på kommissionens kompletteringar. Dessutom är det, som kommissionen har konstaterat, osäkert om en sådan komplettering omfattas av den rättsliga grunden för förslaget. Regeringen stödjer kommissionens arbete med att överväga olika lösningar för att de brottsbekämpande myndigheterna ska få den tillgång till elektronisk bevisning som de behöver. Först när det finns ett förslag till reglering kring realtidsavlyssning och direktåtkomst att analysera kan ställning tas till om en sådan reglering är lämplig. En

eventuell utvidgning av tillämpningsområdet kräver under alla förhållanden att även skyddet för enskilda stärks i motsvarande mån.

Se vidare i bifogad promemoria.

Icke lagstiftande verksamhet

11. Terrorismens offer (Sr Johansson)

Diskussion

Avsikten med behandlingen i rådet

Diskussion och antagande av rådslutsatser

Dokument: Det har ännu inte presenterats något slutligt dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: -

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: -

Bakgrund

I höstas presenterade Spanien ett förslag till rådslutsatser om stöd till offer för terrorism. Utkastet har sedan diskuterats och successivt omarbetats under vintern och våren och kommer nu upp i RIF-rådet för diskussion och antagande.

Förslaget syftar till att främja ett effektivt samarbete mellan myndigheter och andra aktörer som ansvarar för skyddet av offer för terrorism och uppges vara inspirerat av de lärdomar och de behov som identifierats efter de senaste terroristattacker i Europa. Dessa attacker visade att terrorismen har en internationell dimension när det gäller gärningsmän och offer som måste beaktas vid utformningen och genomförandet av nationella skyddssystem för offer för terrorism.

Förslaget syftar inte till att skapa nya rättigheter eller skapa nya strukturer utan att hjälpa offren att effektivt utöva sina rättigheter. Detta ska bland annat ske genom att medlemsstaterna uppmanas att identifiera kontaktpunkter för att underlätta samordning och utbyte av information. Det betonas att befintliga strukturer ska utnyttjas och att synergieffekter med andra EU-initiativ om brottsoffers rättigheter ska eftersträvas.

I förslaget ingår också en uppmaning till kommissionen att stötta inrättandet av ett samordningscenter för offer för terrorism som ska ha till uppgift att samla nödvändig expertis på området och stötta medlemsstater genom att ta fram en guide för best praxis för stöd till offer för terrorism. Avsikten är inte att kommissionen eller medlemsstaterna ska ansvara för detta center, utan en tredje part.

Svensk ståndpunkt

Sveriges uppfattning är att befintliga instrument på området egentligen är tillräckliga och att vi så långt möjligt bör undvika att skapa särlösningar för särskilda brottsoffer när det redan finns en generell reglering som avser alla brottsoffer. Vi ser därför inget uppenbart behov av rådslutsatser. Syftet att underlätta för brottsoffer är dock viktigt och vi kan därför ställa oss bakom rådslutsatserna som de nu är utformade.

12. Övriga frågor

– **Ministermötet mellan EU och USA om rättsliga och inrikes frågor**

(Sofia den 22–23 maj 2018) (Sr Jobansson, Sr Fritzon)

Information från ordförandeskapet

Avsikten med behandlingen i rådet

Information från ordförandeskapet om ministermötet mellan EU och USA om rättsliga och inrikes frågor som hölls i Sofia den 22–23 maj 2018.

INRIKES FRÅGOR

13. Förordningen om ändring av den europeiska viseringskodexen (Sr Fritzon)

Riktlinjedebatt

Avsikten med behandlingen i rådet

Riktlinjedebatt

Dokument: 9043/18 VISA 119 MIGR 65 COMIX 261 CODEC 785

Tidigare dokument:

FaktaPM 2017/18: FPM71 Revidering av EU:s viseringskodex

KOM (2018)252 slutlig Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning 810/2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex)

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott:

Överläggning med SfU den 24 april 2018.

Bakgrund

EU:s viseringskodex, som beslutades 2009, fastställer gemensamma regler för utfärdande av viseringar till Schengenområdet. Reglerna syftar till att förenkla för de viseringssökande och underlätta för de lagliga resenärerna, samtidigt som irreguljär migration motverkas. Viseringskodexen har bidragit till ett mer harmoniserat utfärdande av viseringar till Schengenområdet. Samma regler och krav gäller oavsett vilken medlemsstat som hanterar och beslutar om en visering.

De ändringar i viseringskodexen som kommissionen föreslagit syftar till att ytterligare förenkla viseringsprocessen för sökande med god viseringshistorik genom bl.a. krav på kortare handläggningstider och harmonisering av utfärdande av långtidsviseringar som gäller för flera inresor. För att främja återtagande av tredjelandsmedborgare som befinner sig olagligen i EU föreslås en koppling mellan viseringspolitik och återtagande. En gradvis och pragmatisk ansats där gemensamma EU insatser inom ramen för viseringskodexen föreslås vidtas mot tredjeland som inte samarbetar på återtagandeområdet.

Svensk ståndpunkt

Regeringen stödjer förslaget om att kodifiera användning av viseringspolitiska åtgärder för att främja återtagandet med tredjeländer. Det är viktigt med samordnande och välavvägda EU-åtgärder som tar i beaktande den långsiktiga och särskilda relationen med det aktuella tredjelandet, inklusive återvändandesituationen och viseringspolitiska konsekvenser. Regeringen anser att i första hand ska åtgärderna riktas mot diplomater och tjänstepassinnehavare samt deras familjemedlemmar, men om dessa inte får avsedd effekt kan mer generella åtgärder i vissa fall behöva aktualiseras. Det är viktigt att följa att åtaganden verkligen genomförs och förslagen om regelbunden uppföljning ligger i linje med detta.

Regeringen ställer sig tveksam till förslaget om att använda positiva incitament genom viseringslättnader till tredjeländer som förbättrat sitt samarbete på återtagandeområdet.

När det gäller beslutsförfarandet vill regeringen ge rådet en tydlig roll i beslutsprocessen. Tillägget att kommissionen inte kan fatta beslut om genomförandeakt utan att en kvalificerad majoritet av medlemsstater stöder åtgärden utgör en bra balans mellan politisk förankring och effektivitet.

Angående de indikatorer som ska användas för att bedöma samarbetet med ett tredjeland stödjer regeringen kommissionens förslag att samarbetet ska utvärderas särskilt med beaktande av objektiva statistiska variabler men anser att dessa behöver kompletteras med ytterligare indikatorer i linje med ordförandeskapets förslag för en mer rättvisande och precis bild av nivån på det praktiska samarbetet.

Se vidare i bifogad promemoria.

14. (ev.) Förordningen om ändring av kodexen om Schengengränserna vad gäller kontroll vid de inre gränserna (Sr Johansson)

Riktlinjedebatt

Dagordningspunkten har strukits från dagordningen.

15. Reformering av det gemensamma europeiska asylsystemet och Vidarebosättning (*Sr Fritzon*)

Riktlinjedebatt/lägesrapport

a) Dublinförordningen

Avsikten med behandlingen i rådet:

Riktlinjedebatt/lägesrapport

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument:

Faktapromemoria 2015/16:FPM94

Kommissionens förslag KOM(2016)270.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: 3 juni 2016, 7 oktober 2016, 2 december 2016, 24 mars 2017, 12 maj 2017 (frågan om solidaritet), 2 juni 2017, 6 oktober 2017, 1 december 2017.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott:

Överläggning: 26 maj 2016, 2 februari 2017, 11 maj 2017 (frågan om solidaritet).

Information: 19 maj 2016 (tjm), 24 november 2016 (tjm), 1 december 2016, 23 mars 2017, 1 juni 2017, 28 september 2017, 30 december 2017, 23 januari 2017, 1 mars 2018.

Bakgrund

I maj 2016 lade kommissionen fram förslag till en reviderad Dublinförordning. Förslaget är ett led i reformen av det gemensamma asylsystemet och syftar till att effektivisera handläggningen av Dublinärenden, förhindra sekundära förflyttningar samt att det etableras en omfördelningsmekanism av asylsökande. Förhandlingar hölls hösten 2016 och har återupptagits under det bulgariska ordförandeskapet.

I solidaritetsfrågan är diskussionen om en trestegsmodell - dvs. i normalläge tillämpas Dublinförordningen, vid högt migrationstryck aktiveras en solidaritetsmekanism och i en allvarlig kris vägleder Europeiska rådet - fortfarande aktuell.

Det råder alltså oenighet bland medlemsstaterna om förslaget att etablera en omfördelningsmekanism i syfte att uppnå en jämnare fördelning och ett större solidariskt ansvarstagande för skyddsbehövande.

Det är ännu oklart vad avsikten med behandlingen vid rådsmötet den 4–5 juni 2018 är men det är troligt att det blir fråga om en riktlinjedebatt.

Europaparlamentet har den 16 november 2017 enats om ett förhandlingsmandat och är redo att inleda förhandling när rådet har enats om en position.

Svensk ståndpunkt

Regeringen vill se ett ökat gemensamt ansvarstagande för asylsökande i EU och att det kommer till stånd en rättvis omfördelning av asylsökande i enlighet med den modell som finns i kommissionens förslag. Asylsystemet ska vara effektivt, rättssäkert, långsiktigt hållbart, humant och medge beslut av hög kvalitet som värnar asylrätten. Medlemsstaterna måste fullt ut genomföra det gemensamma regelverket.

Detta kan i andra hand ske genom ett solidaritetskoncept som är utformat i flera steg, beroende på nivån av antal asylsökande som kommer till unionen och hur dessa fördelas mellan medlemsstaterna. Regeringen förordar en solidaritetsmekanism med omfördelning som ligger i Dublinförordningen men kan acceptera en separat mekanism. I ett normalläge ska gängse regler såsom Dublinförordningen gälla (första steget).

I ett utmanande läge (andra steget) verkar regeringen för att aktiveringen av en solidaritetsmekanism med omfördelning sker med automatik i så stor utsträckning som möjligt. Likaså bör aktiveringen av steg två ske i ett så tidigt skede som möjligt efter det att medlemsstatens andel har överskridits. Kommissionen bör ges så stor beslutsbefogenhet som möjligt när det gäller övergången till det andra steget.

Regeringen förordar att referensnyckeln utformas på ett sätt som gör den enkel att tillämpa med hänsyn tagen till relevanta och rättvisa faktorer. En eventuell övre gräns för hur många personer som måste omfördelas per år ska vara så hög att en övergång till nästa steg i möjligaste mån kan undvikas. En övre gräns för antalet som måste tas emot inom ramen för omfördelningen får inte innebära att det sätts ett tak för antalet asylsökande totalt i EU. En enskild medlemsstat ska frivilligt kunna ta emot omfördelade asylsökande även när en övre gräns för omfördelningen är nådd.

Regeringen ska driva att det inte ska vara möjligt att avsäga sig ansvaret att ta emot omfördelade personer, men kompletterande alternativ till omfördelning bör kunna övervägas liksom en gradvis infasning för medlemsstater med begränsad kapacitet.

Vid en situation när åtgärder som vidtagits i tidigare steg inte räcker eller när en övre gräns är nådd, är det viktigt att Europeiska rådet ger riktlinjer för hur situationen ska hanteras, exempelvis genom operativa beslut eller lagstiftningsförfarande (tredje steget). Det kan komma att röra sig om en ökad omfördelning, praktiskt och finansiellt stöd till vissa medlemsstater samt utökat samarbete med tredjeländer. Folkrätten, rätten att söka asyl, principen om non-refoulement, den individuella asylprövningen och rätten till effektivt rättsmedel måste uppfyllas även i krissituationer. Regeringen ska verka för att kriterierna för vad som avser kvalificera ett säkert tredje land ska ligga fast även vid en krissituation.

Sverige ska fortsatt verka för att EU:s sjöräddningsinsatser genomförs i enlighet med folkrätten och med full respekt för internationell flyktingrätt och mänskliga rättigheter.

Det är av stor vikt att alla EU:s medlemsstater delar solidariskt på ansvaret att ta emot människor i behov av skydd. I dag finns stora problem på detta område. Regeringen anser att ekonomiska incitament ska kunna användas för att uppnå ett ökat solidariskt

ansvarstagande i migrationspolitiken. Det kan t.ex. handla om att en medlemsstat som inte tar emot skyddsbehövande i enlighet med EU-gemensamma regler och beslut inte heller ska kunna få tillgång till stöd från EU på samma sätt som idag, eller bli skyldig att betala ett vite eller en straffavgift.

Regeringen ska verka för en tydligare koppling mellan medlemsstaternas deltagande i solidaritetsåtgärder och deltagandet i Schengensamarbetet.

Utgångspunkten är att eventuella utgifter på statens budget eller på EU-budgeten måste hanteras genom omprioriteringar inom beslutade ekonomiska ramar.

b) Direktivet om mottagningsvillkor

Avsikten med behandlingen i rådet:
Riktlinjedebatt /lägesrapport

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument:
Faktapromemoria 2015/16: FPM129

Kommissionens förslag KOM(2016)465.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Den 7 oktober 2016, den 2 december 2016, den 24 mars 2017, den 2 juni 2017, den 6 oktober 2017 och den 1 december 2017.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott:
Överläggning med socialförsäkringsutskottet den 22 september 2016.
Tjänstemannainformation till socialförsäkringsutskottet den 24 november 2016.
Information till socialförsäkringsutskottet den 1 december 2016. Överläggning med socialförsäkringsutskottet den 2 februari 2017. Information till socialförsäkringsutskottet den 23 mars 2017. Överläggning med socialförsäkringsutskottet den 11 maj 2017.
Information till socialförsäkringsutskottet den 1 juni 2017. Information till socialförsäkringsutskottet den 28 september 2017. Information till socialförsäkringsutskottet den 30 november 2017. Information till socialförsäkringsutskottet den 23 januari 2018.
Information till socialförsäkringsutskottet den 1 mars 2018.

Bakgrund

Den 13 juli 2016 lade kommissionen fram förslag om ett reviderat mottagandedirektiv (se faktapromemoria 2015/16:FPM129). Förslaget är ett led i reformen av det gemensamma asylsystemet och syftar till att ytterligare harmonisera mottagandeförhållandena inom EU. Genom ökad harmonisering ska en jämnare fördelning av asylsökande inom EU uppnås och incitamenten för sekundära förflyttningar minska. I november 2017 fick ordförandeskapet mandat att inleda trilogförhandlingar med Europaparlamentet. Mandatet omfattar hela förslaget men det kan bli nödvändigt att återkomma till bestämmelser som berör andra rättsakter i det gemensamma europeiska asylsystemet.

Förhandlingar med Europaparlamentet inleddes i januari 2018. Det är ännu oklart vad avsikten med behandlingen vid rådsmötet den 4–5 juni 2018 är men det är troligt att det blir fråga om en riktlinjedebatt.

Svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar en ökad harmonisering av medlemsstaternas asylsystem. Alla medlemsstater måste solidariskt dela på ansvaret att ta emot människor i behov av skydd. Systemet ska vara effektivt, rättssäkert, långsiktigt hållbart, humant och medge beslut av hög kvalitet som värnar asylrätten.

En förutsättning för ett sådant system är att alla medlemsstater har ett fungerande och effektivt asylsystem. Det kräver humana mottagningssystem med tillräcklig kapacitet, en rättssäker asylprocess, likvärdig bedömning av skyddsbehov och vissa grundrättigheter kopplade till skyddsbehovet.

Regeringen välkomnar en ökad harmonisering av medlemsstaternas mottagningssystem, som syftar till att förbättra de generella mottagandevillkoren liksom till att enskilda medlemsstater i vissa delar får ha en mer generös inställning, samt möjliggör förbättringar av beredskapen inom den Europeiska unionen. Tidsfrister måste vara realistiska och reglerna bör varken leda till omotiverat ökad administration eller omotiverat ökade utgifter.

Att sekundära förflyttningar inte ska vara tillåtna i större utsträckning än enligt dagens EU-regler är en viktig princip. Det främsta incitamentet för att förhindra sekundära förflyttningar är ett likvärdigt mottagande i EU. Det är viktigt att prövning kan ske i rätt medlemsstat. Regeringen ser att det kan finnas behov av möjligheter att använda förvarstagande i fall då det är sannolikt att den asylsökande som hanteras enligt Dublinreglerna kan komma att avvika; en sådan ordning är också nödvändig för att upprätthålla principerna i den nya Dublinförordningen. Generellt motsätter sig dock regeringen utökade begränsningar av rörelsefriheten för asylsökande inom en medlemsstat, så som särskilda stängda flyktingläger eller mindre områden dit asylsökande allmänt hänvisas.

När begränsningar måste ske för den enskilde individen ska de vara proportionerliga och ske med hänsyn tagen till gällande internationella åtaganden på området, exempelvis Europakonventionen. Barnens bästa måste beaktas.

Mottagandevillkoren i direktivet ska vara ändamålsenligt utformade och i överensstämmelse med övriga rättsakter på asylområdet. Regeringen kommer fortsatt analysera förslaget i alla dess delar.

Regeringen är positiv till att asylsökande som medverkat till att klarlägga sin identitet ska få ett tidigt tillträde till arbetsmarknaden. Regeringen är även positiv till möjligheten till spårbyte för asylsökande.

Utgångspunkten är att eventuella utgifter på statens budget eller på EU-budgeten måste hanteras genom omprioritering inom beslutade ekonomiska ramar.

c) Skyddsgrundsförordningen

Avsikten med behandlingen i rådet:

Riktlinjedebatt/lägesrapport

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument:

Fakta-PM 2015/16: FPM 130

Kommissionens förslag KOM (2016)466.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Den 7 oktober 2016, den 2 december 2016, den 24 mars 2017, den 2 juni 2017, den 6 oktober 2017 och den 1 december 2017.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott:

Överläggning med socialförsäkringsutskottet den 22 september 2016.

Tjänstemannainformation till socialförsäkringsutskottet den 24 november 2016.

Information till socialförsäkringsutskottet den 1 december 2016. Information till konstitutionsutskottet och överläggning med socialförsäkringsutskottet den 2 februari 2017. Information till socialförsäkringsutskottet den 23 mars 2017. Överläggning med socialförsäkringsutskottet den 11 maj 2017. Information till socialförsäkringsutskottet den 1 juni 2017, den 28 september 2017, den 30 november 2017, den 23 januari 2018 och den 1 mars 2018.

Bakgrund

Den 13 juli 2016 lade kommissionen fram förslag om en skyddsgrundsförordning (se faktapromemoria 2015/16:FPM130). Förslaget är ett led i reformen av det gemensamma asylsystemet. Förordningen avses ersätta det nuvarande skyddsgrundsdirektivet (2011/95/EU). Förslaget syftar till en ökad harmonisering mellan medlemsstaterna när det gäller bedömningar av asylansökningar och innehållet i ett beviljat skydd. På Coreper i juli 2017 gav medlemsstaterna mandat till ordförandeskapet att inleda trilogförhandlingar. Sedan hösten 2017 pågår trilogförhandlingar med Europaparlamentet.

Det är ännu oklart vad avsikten med behandlingen vid rådsmötet den 4–5 juni 2018 är men det är troligt att det blir fråga om en riktlinjedebatt.

Svensk ståndpunkt

Alla medlemsstater måste solidariskt dela på ansvaret att ta emot människor i behov av skydd. Systemet ska vara effektivt, rättssäkert, långsiktigt hållbart, humant och medge beslut av hög kvalitet som värnar asylrätten.

En förutsättning för ett sådant system är att alla medlemsstater har ett fungerande och effektivt asylsystem. Det kräver humana mottagningssystem med tillräcklig kapacitet, en rättssäker asylprocess, likvärdig bedömning av skyddsbehov och vissa grundrättigheter kopplade till skyddsbehovet.

Regeringen välkomnar en ökad harmonisering av medlemsstaternas asylsystem. Enhetligheten i bedömningarna av skyddsbehov bör öka och det är därför positivt att grunderna för bedömning av skyddsbehov förtydligas. Principen om non-refoulement och respekten för rätten att söka asyl måste fullt ut upprätthållas. Regeringen anser också att skyddsstatus måste kunna beviljas vid så kallade sur place-skäl på samma sätt som idag. Bestämmelserna om omprövning av skyddsskäl bör utformas så att de inte leder till omotiverade ökade administrativa krav för de prövande myndigheterna. Vid behov ska en enskild medlemsstat i vissa delar kunna ha en mer generös inställning än den som EU som helhet har.

Regeringen välkomnar att innebörden av internationellt skydd förtydligas. Regeringen välkomnar också att det klargörs att rättigheter till t.ex. försörjningsstöd, skola och hälsovård bara föreligger i den medlemsstat som beviljat skydd och inte i andra. Regeringen förordar ett regelverk som möjliggör att permanenta uppehållstillstånd får beviljas till skyddsbehövande. I första hand ska ett permanent uppehållstillstånd kunna beviljas vid det första beviljandetillfället, i andra hand i samband med förlängning. När det gäller tillståndens längd anser regeringen att regelverkets harmonisering behöver öka men att längden ska ge förutsättningar för en reell möjlighet till integration. Tillståndslängden ska regleras på ett sätt som möjliggör att flyktingar och alternativt skyddsbehövande likabehandlas.

Tidsfrister måste vara realistiska och reglerna bör varken leda till omotiverad ökad administration eller omotiverat ökade utgifter.

Utgångspunkten är att eventuella utgifter på statens budget eller på EU-budgeten måste hanteras genom omprioriteringar inom beslutade ekonomiska ramar. Regeringen kommer fortsatt analysera förslaget i alla dess delar.

d) Förordningen om asyلفörfaranden

Avsikten med behandlingen i rådet:
Riktlinjedebatt/lägesrapport

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument:
Fakta-PM 2015/16: FPM131

Kommissionens förslag KOM (2016)467.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Den 7 oktober 2016, den 2 december 2016, den 24 mars 2017, den 2 juni 2017, den 6 oktober, 2017 och den 1 december 2017.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott:
Överläggning med socialförsäkringsutskottet den 22 september 2016.
Tjänstemannainformation till socialförsäkringsutskottet den 24 november 2016.
Information till socialförsäkringsutskottet den 1 december 2016. Information till

konstitutionsutskottet och överläggning med socialförsäkringsutskottet den 2 februari 2017. Information till socialförsäkringsutskottet den 23 mars 2017. Överläggning med socialförsäkringsutskottet den 11 maj 2017. Information till socialförsäkringsutskottet den 1 juni 2017, den 28 september 2017, den 30 november 2017, den 23 januari 2018 och den 1 mars 2018.

Bakgrund

Den 13 juli 2016 lade kommissionen fram ett förslag till asylprocedurförordning (se faktapromemoria 2015/16: FPM131). Förslaget är ett led i reformen av det gemensamma asylsystemet. Förordningen avses ersätta det nuvarande asylprocedurdirektivet. Förslaget syftar till att etablera ett enhetligt förfarande för internationellt skydd som är effektivt, rättvist och balanserat. Förhandlingar på rådsarbetsgruppsnivå påbörjades hösten 2016. Sedan våren 2018 pågår förhandlingarna på rättsrådgivarnivå. I april i år enades Europaparlamentet om ett förhandlingsmandat. Det är ännu oklart vad avsikten med behandlingen vid rådsmötet den 4–5 juni 2018 är men det är troligt att det blir fråga om en riktlinjedebatt.

Svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar en ökad harmonisering av medlemsstaternas asylsystem. Alla medlemsstater måste solidariskt dela på ansvaret att ta emot människor i behov av skydd. Systemet ska vara effektivt, rättssäkert, långsiktigt hållbart, humant och medge beslut av hög kvalitet som värnar asyrrätten.

En förutsättning för ett sådant system är att alla medlemsstater har ett fungerande och effektivt asylsystem. Det kräver humana mottagningssystem med tillräcklig kapacitet, en rättssäker asylprocess, likvärdig bedömning av skyddsbehov och vissa grundrättigheter kopplade till skyddsbehovet. Vid behov ska en enskild medlemsstat i vissa delar kunna ha en mer generös inställning än den som EU har som helhet.

För regeringen är upprätthållandet av rättssäkerheten i den gemensamma processen avgörande. Systemet måste ha tillräckliga garantier för rätten att söka asyl och att alla ansökningar prövas individuellt och rättssäkert. Principen om non-refoulement och respekten för rätten att söka asyl måste fullt ut upprätthållas, även i situationer när en sökande inte samarbetar med myndigheterna.

Regeringen välkomnar att reglerna förenklas och förtydligas samt att barns rättigheter stärks. Systemet måste vara effektivt och ansökningar prövas skyndsamt med bibehållen kvalitet. Regeringen anser att den föreslagna uppdelningen och ansvarsfördelningen mellan registrering av ansökan och inlämnande av ansökan bör vara frivillig för medlemsstaterna att införa. Regeringen anser också att alla vuxna ska ansöka om asyl personligen. Tidsfrister måste vara realistiska och reglerna bör varken leda till omotiverad ökad administration eller omotiverat ökade utgifter.

Regeringen anser att principen om den fria bevisvärderingen måste kunna upprätthållas och motsätter sig därför bl.a. bestämmelser om krav på erkännande av andra medlemsstaters medicinska åldersbedömningar samt begränsningar av vad en sökande får anföra under domstolsprövning.

Regeringen välkomnar en harmonisering av användandet av listor över säkra ursprungsländer och säkra tredjeländer. En gemensam lista över säkra ursprungsländer bör omfatta länderna på västra Balkan, men inte Turkiet. Även med ett system med säkra länder måste alltid en rättssäker och individuell prövning av varje ansökan göras. Tillämpningen av listor över säkra ursprungsländer och tredje länder bör kontinuerligt följas upp för att säkerställa detta.

Regeringen anser att det bör finnas större utrymme för medlemsstaterna att vid bedömningen av en ansökans prövningsbarhet välja att pröva en ansökan i landet. En förutsättning för tillämpningen är att det alltid sker en individuell prövning av tillgång till effektivt skydd och sökandens anknytning till tredjelandet. Den övergripande målsättningen för regeringen är att säkerställa ett rättssäkert gemensamt system som värnar asylrätten. Regeringen kommer fortsatt analysera förslaget i alla dess delar.

Utgångspunkten är att eventuella utgifter på statens budget eller på EU-budgeten måste hanteras genom omprioriteringar inom beslutade ekonomiska ramar.

e) Eurodacförordningen

Avsikten med behandlingen i rådet:
Riktlinjedebatt/lägesrapport.

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument:
Fakta-PM 2015/16:FPM96

Kommissionens förslag KOM(2016)272

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: 3 juni, 7 oktober, 2 december 2016, 24 mars, 2 juni, 6 oktober och den 1 december 2017.

Tidigare behandlad i socialförsäkringsutskottet: Överläggning den 26 maj, 1 december 2016 samt den 11 maj 2017. Information lämnad den 2 februari, 23 mars, 28 september, 30 november 2017 och den 23 januari samt den 1 mars 2018. Tjänstemannainformation den 19 maj och 24 november 2016.

Bakgrund

I maj 2016 lade kommissionen fram förslag till en reviderad Eurodacförordning. Förslaget är ett led i reformen av det gemensamma europeiska asylsystemet. Förslaget innebär att Eurodac, förutom att bidra till det praktiska genomförandet av Dublinförordningen, även ska bidra till kontroll av olaglig invandring och underlätta återvändande. Eurodac föreslås på så sätt få ett bredare användningsområde än tidigare. Förslaget innebär att information om bland annat fingeravtryck och ansiktsbild kommer att lagras och jämföras för personer som ansöker om asyl, grips i samband med att de olagligen passerar EU:s yttre gräns eller uppehåller sig olagligen i en medlemsstat. När det

gäller fingeravtryck föreslås åldersgränsen sänkas från 14 år till 6 år. Enligt förslaget ska fler personuppgifter lagras i Eurodac. Förutom fingeravtryck och ansiktsbild ska uppgift om bland annat namn, födelsedatum, nationalitet och identitetshandlingar lagras.

Förhandlingarna inleddes sommaren 2016 och förslaget har behandlats såväl i rådsarbetsgrupp, på rättsrådgivarnivå och i Coreper. Vid RIF (rådet för rättsliga och inrikes frågor) den 8–9 december 2016 antogs en partiell allmän inriktning som gav ordförandeskapet mandat till att inleda förhandlingar med Europaparlamentet.

Den partiella allmänna inriktningen innefattade (utöver kommissionens ursprungliga förslag, se Fakta-PM 2015/16: FPM96) en till viss del förenklad tillämpning och utökad tillgång till Eurodac för brottsbekämpande myndigheter för att mer effektivt kunna förebygga, upptäcka och utreda terrorbrott eller andra allvarliga brott.

Vid Coreper i juni 2017 fick ordförandeskapet förnyat mandat till förhandlingar med Europaparlamentet. Detta mandat innefattade möjlighet för brottsbekämpande myndigheter att göra alfanumeriska sökningar. Det innefattade också att det i Eurodac-databasen, utifrån ett återvändandesyfte ska läggas in inscannade färgkopior av resehandlingar.

LIBE-utskottets betänkande antogs i juni. Trilogmöten hölls under hösten. I februari fick ordförandeskapet ett utökat mandat från Coreper om att förhandla med parlamentet om att det i Eurodac också ska registreras personer som vidarebosätts enligt det EU-gemensamma systemet för vidarebosättning eller enligt nationella program.

Det är ännu oklart vad avsikten med behandlingen vid rådsmötet den 4–5 juni 2018 är men det är troligt att det blir fråga om en riktlinjedebatt.

Ståndpunkt

Sverige välkomnar kommissionens förslag. En reviderad förordning kan bidra till det praktiska genomförandet av ett nytt, mer solidariskt, gemensamt asylsystem.

Det är också positivt om ett nytt Eurodacsystem kan bidra till att fler minderåriga som befinner sig i EU kan identifieras, i syfte att motverka exploatering av barn och återfinna barn som har separerats från sina familjer.

Bästa möjliga balans mellan behovet av att behandla fler personuppgifter och skyddet av den personliga integriteten och respekt för de barn som ska registreras måste dock eftersträvas när fingeravtryck ska tas. Det är även viktigt vid behandlingen av känsliga personuppgifter, särskilt som det kan röra sig om personer med skyddsbehov.

Kommissionens förslag syftar också till att underlätta återvändandearbetet, vilket är en viktig fråga för Sverige, när antalet avslagna asylansökningar i medlemsstaterna kan förväntas öka.

Regeringen har ställt sig bakom ordförandeskapets kompromissförslag om en partiell allmän inriktning, med beaktande av bland annat att man ska återkomma till de delar av

texten som rör övriga förslag beträffande det gemensamma europeiska asylsystemet när en överenskommelse har nåtts avseende dessa.

Sverige ställer sig positiv till att alfanumeriska data görs sökbart för brottsbekämpande myndigheter.

Utgångspunkten är att eventuella utgifter på statens budget eller på EU-budgeten måste hanteras genom omprioriteringar inom beslutade ekonomiska ramar.

f) Förordningen om EU:s asylbyrå

Avsikten med behandlingen i rådet:
Lägesrapport/Riktlinjedebatt

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument:
KOM (2016)271

Fakta-PM 2015/16: FPM95

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: 3 juni, 7 oktober, 2 december 2016, 24 mars, 2 juni, 6 oktober 2017 och den 1 december 2017.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott:
Tjänstemannainformation 19 maj, överläggning 26 maj, tjänstemannainformation 24 november, information 1 december 2016, överläggning 2 februari, information 23 mars, överläggning den 11 maj, information den 28 september den 30 november 2017 och den 23 januari och den 1 mars 2018.

Bakgrund

Förslaget till förordning om Europeiska unionens myndighet för asylfrågor (EUAA) presenterades den 4 maj 2016 och är ett av flera lagstiftningsförslag i reformen av det gemensamma europeiska asylsystemet som kommissionen presenterade under våren och sommaren 2016. Syftet med kommissionens förslag är att stärka det praktiska samarbetet inom unionen och främja en enhetlig tillämpning av de gemensamma reglerna.

Förhandlingarna inleddes sommaren 2016 och i december 2016 fick rådet mandat i Coreper att inleda trilöfhandlingar. Mandatet innefattade alla delar i förslaget utom de artiklar som hänvisar till andra rättsakter som ingår i det gemensamma europeiska asylsystemet. Undantagna är delar som hänför sig till förslaget om reviderad Dublinförordningen, särskilt rörande omfördelning av asylsökanden (art 2, 16, 32), förslaget om ett ramverk för vidarebosättning (art 35) och myndighetens roll att se över listan över säkra ursprungsländer och säkra tredje länder (art 11).

I förhållande till det ursprungliga förslaget har det förtydligats att det är kommissionen som är fördragets väktare och att myndigheten inte ska ta över kommissionens centrala

uppgifter. Det har även förtydligats att de rekommendationer och riktlinjer som myndigheten ska utfärda inte kommer att vara bindande för medlemsstaterna och dess myndigheter och domstolar utan vägledande.

De delar som under förhandlingarna framför allt har varit kontroversiella har rört övervakning och utvärdering av medlemsstaternas asyl- och mottagningssystem. Ett flertal medlemsstater har varit emot ett utökat mandat i de delarna.

Den 28 juni 2017 nåddes en övergripande kompromiss mellan rådet och Europaparlamentet. Denna innehåller bl.a. en övervakningsmekanism där Europaparlamentet har gått med på en mer begränsad övervakning av medlemsstaternas asyl- och mottagningssystem än vad de hade velat, samtidigt som de ändå fått med vissa för Europaparlamentet viktiga aspekter i övervakningen. Medlemsstaterna ska i gengäld godta ett ökat fokus för myndigheten på grundläggande rättigheter.

Sedan dess har förhandlingarna av förordningen inväntat förhandlingarna om övriga rättsakter i det gemensamma asylsystemet.

Generellt har Sverige haft framgång i förhandlingarna genom att myndighetens mandat stärks i syfte att se till att det gemensamma asylregelverket verkligen efterlevs av medlemsstaterna.

Svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens förslag. EASO:s kapacitet måste stärkas och mandatet behöver därför ses över. Det praktiska samarbetet på asylområdet måste överlag förbättras inom EU.

Det är centralt att medlemsstaterna på ett korrekt sätt genomför antagen lagstiftning och det är därför viktigt att den nya myndigheten fokuserar på sin huvuduppgift, dvs. att främja ett enhetligt genomförande av EU-rätten genom ett utökat operativt och tekniskt stöd till medlemsstaterna.

Ett gemensamt asylsystem förutsätter ett fungerande verktyg för att säkerställa att alla länder följer sina åtaganden.

Det är viktigt att den nya myndighetens uppgifter inte duplicerar det arbete som görs idag av t.ex. UNHCR och International Organization for Migration (IOM). Utgångspunkten är att eventuella utgifter på statens budget eller på EU-budgeten måste hanteras genom omprioriteringar inom beslutade ekonomiska ramar.

Sverige ska verka för möjligheten att tillfälligt återinföra gränskontroller mot medlemsstater som inte efterlever det gemensamma asylregelverket.

g) Förordningen om ramen för vidarebosättning

Avsikten med behandlingen i rådet: Riktlinjedebatt/lägesrapport

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument:

Fakta-PM 2015/16: FPM 122

Kommissionens förslag KOM (2016) 468.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Den 7 oktober och den 2 december 2016. Den 24 mars, den 2 juni, den 6 oktober och den 1 december 2017.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott:

Överläggning den 22 september 2016. Tjänstemannainformation den 24 november 2016. Information till socialförsäkringsutskottet den 1 december 2016. Överläggning den 2 februari 2017. Information den 23 mars 2017. Överläggning den 11 maj 2017. Information den 1 juni 2017, information den 28 september 2017 och information den 30 november 2017. Information den 23 januari 2018. Information den 1 mars 2018.

Bakgrund

Kommissionen antog den 13 juli 2016 ett förslag om förordning om ett EU-gemensamt system för vidarebosättning och förslag om ändring av förordningen om asyl-, migrations-, och integrationsfonden (AMIF) (se faktapromemoria 2015/16: FPM122). Förslaget syftar till att etablera en ram för EU:s politik för vidarebosättning. Förslaget innebär en mer sammanhållen handlägningsprocess kring vidarebosättning och en mer sammanhållen ansats gentemot de stora värdländerna. Förslaget innehåller inga bestämmelser som tvingar en EU-medlemsstat att ta en viss andel av en EU-gemensam vidarebosättningskvot. Men det föreslås att genomförandebefogenheter ges till rådet som i ett separat beslut, efter förslag från kommissionen, ska fastställa en EU-gemensam kvot och medlemsstaternas andelar i denna, liksom övergripande geografiska prioriteringar.

Coreper beslutade den 15 november 2017 att ge ordförandeskapet mandat att inleda förhandlingar med Europaparlamentet. Mandatet innebär att ramverket förutom vidarebosättning också ska omfatta s.k. humanitärt mottagande. Frivilligt deltagande betonas särskilt eftersom många medlemsstater krävt stor flexibilitet och en tydlighet kring detta. EU-finansiering vid vidarebosättning under nationella program ska kunna ges med 6 000 euro, jämfört med 10 000 euro under det gemensamma programmet. För närvarande pågår trilogförhandlingar med Europaparlamentet. Det är ännu oklart vad avsikten med behandlingen vid rådsmötet den 4–5 juni 2018 är men det är troligt att det blir fråga om en riktlinjedebatt.

Svensk ståndpunkt

Vidarebosättning är och har sedan länge varit en viktig del av den svenska flyktingpolitiken. Vidarebosättning är ett väl beprövat system och det säkraste och mest humana sättet för personer i behov av skydd att komma till EU. Det finns ett behov av fler lagliga vägar till EU för att söka asyl.

Regeringen är positiv till att det förutom det ordinarie vidarebosättningsförfarandet ska införas ett skyndsamt förfarande, vilket möjliggör en snabbare väg in i EU för personer som är i behov av skydd.

Regeringen är positiv till ett EU-gemensamt vidarebosättningssystem som syftar till att öka medlemsstaternas deltagande i arbetet och som kan bidra till att öka antalet vidarebosättningsplatser i EU. Det är viktigt att det system som inrättas inte medför onödig administration eller försvårar för de medlemsstater som redan har ett välfungerande nationellt system för vidarebosättning. UNHCR och IOM har centrala roller vid genomförandet och UNHCR:s bedömningar bör väga tungt i val av regioner från vilka vidarebosättning kan ske.

Utgångspunkten är att eventuella utgifter på statens budget eller på EU-budgeten måste hanteras genom omprioriteringar inom beslutade ekonomiska ramar.

16. Övriga frågor (Sr Johansson, Sr Fritzon)

-Aktuella lagstiftningsförslag
= *information från ordförandeskapet*

Avsikten med behandlingen i rådet

Information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag.

Bakgrund

Ordförandeskapet har ännu inte meddelat något om dagordningspunktens innehåll.

Icke lagstiftande verksamhet**17. Migration: lägesrapport¹ (Sr Fritzon)***Diskussion**Avsikten med behandlingen i rådet:*

Diskussion

Dokument: Det har inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: -

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Den 6, 9 och 27 november 2015 och den 19 februari, 4 mars, 15 april, 13 maj, 3 juni, 7 oktober och 2 december 2016, 24 mars, 2 juni, 8 september och 6 oktober 2017 och den 2 mars 2018.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: Information till socialförsäkringsutskottet den 5 och 26 november 2015 och den 3 mars, 14 april, 12 maj, 26 maj, 24 november och 1 december 2016, 23 mars, 1 juni, 28 september 2017 och den 1 mars 2018.

Bakgrund:

På rådet för rättsliga och inrikes frågor den 4–5 maj kommer en diskussion äga rum om situationen på migrationsområdet. Denna dagordningspunkt är sedan 2015 återkommande på råden för rättsliga och inrikes frågor. Diskussionen har tidigare fokuserat på genomförande av de åtgärder man beslutat vidta för att hantera migrationssituation.

Svensk ståndpunkt

EU måste solidariskt genomföra de beslut som fattats för att gemensamt lösa migrationssituationen.

För att rädda liv och tillhandahålla alternativ till farliga irreguljära migrationsvägar är det av vikt att medlemsstaterna ökar vidarebosättning, i samarbete med UNHCR, av personer i behov av skydd från de stora värdländerna, såsom Libyen och Sahelländerna längs den centrala Medelhavsrutten. Likaså är det viktigt att vidarebosättning av syrier från Turkiet fortsätter.

Sverige stödjer utökade ansträngningar av UNHCR och IOM längs den centrala Medelhavsrutten. Detta gäller även aktiviteter för att få till stånd ett ökat frivilligt återvändande och återetablering samt för att bereda internationellt skydd genom vidarebosättning. UNHCR och IOM är centrala aktörer för ett rättssäkert genomförande med respekt för mänskliga rättigheter.

Sverige förespråkar långsiktiga migrationsdialoger med prioriterade tredjeländer och stödjer EU-samarbetet för att stärka ursprungs- och transitländers egen kapacitet att hantera alla aspekter av migration inklusive bekämpning av människosmuggling.

Det är viktigt att EU-rätten och internationell rätt efterlevs vid genomförandet av uttalandet på migrationsområdet mellan EU och Turkiet. Asylrätten ska värnas. Uttalandet måste följas upp för att säkerställa att detta sker.

Medlemsstaterna måste bidra till det operativa stödet (personal och utrustning) till Grekland och Italien.

Det är nödvändigt att fortsatt fokusera på ett bättre återvändande. En väl fungerande ordning för återvändande är viktig för ett gemensamt och hållbart europeiskt migrationssystem. Regeringen ställer sig därför bakom utökade ansträngningar i syfte att verkställa återvändandebeslut och som säkerställer att detta sker på ett rättssäkert och

värdigt sätt med full respekt för grundläggande rättigheter, inklusive asylrätten, och principen om non-refoulement.

Sverige anser att insatser ska genomföras inom ramen för beslutad budget. Diskussionen om framtida åtaganden bör föras inom kommande förhandling om långtidsbudgeten, som inte får föregripas.

18. Terrorismbekämpning: fördjupning av samarbetet mellan behöriga myndigheter¹(Sr Johansson)

Diskussion

Avsikten med behandlingen i rådet

Diskussion

Dokument:

Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument:

6146/18 + ADD 1

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: 2 mars 2018.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: Information till justitieutskottet den 1 mars 2018.

Bakgrund

Frågan om hur terrorismhotet mot Europa bäst ska bekämpas har varit högt prioriterad de senaste åren och diskuteras både i rådet för rättsliga och inrikes frågor och i Europeiska rådet. Stärkt samarbete mellan behöriga myndigheter och ökat informationsutbyte har varit ett återkommande tema i såväl diskussioner som slutsatstexter.

EU-myndigheternas roll ökar inom området för terrorism. Detta gäller särskilt Europol, Eurojust och Frontex. Dessutom växer eu-LISA:s roll snabbt genom den planerade utvecklingen med ökad interoperabilitet mellan olika EU-system. Sedan 2015 har myndigheterna steg för steg ökat sina ansträngningar för att samarbeta i arbetet mot terrorism.

Ordförandeskapet har ännu inte presenterat några frågeställningar inför diskussionen vid rådsmötet.

¹ Undantagsvis i närvaro av de Schengenassocierade länderna

Svensk ståndpunkt

Regeringen stödjer EU:s arbete mot terrorism. Samarbetet inom EU är centralt för Sveriges internationella arbete mot terrorism. Sverige välkomnar samarbete mellan EU:s RIF-myndigheter inom deras respektive mandat.

Regeringens inställning till enskilda åtgärder tar sin utgångspunkt i de principer som framgår i Förebygga, förhindra och försvåra – den svenska strategin mot terrorism [skr. 2014/15:146] samt i de två blocköverskridande överenskommelserna om åtgärder mot terrorism.

All terrorismbekämpning, inklusive informationsutbyte, ska ske med respekt för grundläggande rättigheter och med hänsyn till skyddet av den personliga integriteten.

19. Sektorsövergripande tillvägagångssätt på området inre säkerhet: EU:s policycykel avseende organiserad och grov internationell brottslighet 2014–2017 (Sr Johansson)

*Riktlinjedebatt**Avsikten med behandlingen i rådet*

Riktlinjedebatt om det multidisciplinära arbetssättet inom EU:s policycykel.

Dokument:

8933/18

Tidigare dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: -

Bakgrund

EU:s policycykel, eller EMPACT (European Multidisciplinary Platform against Criminal Threats), utgör EU:s huvudsakliga ramverk för operativt samarbete mot den grova och organiserade brottslighet som hotar unionens inre säkerhet. Den första policycykeln genomfördes under perioden 2014–2017. Den planerade riktlinjedebatten vid RIF-rådet förs mot bakgrund av att den nya fyraårscykeln nu startar.

Den multidisciplinära ansatsen inom policycykeln innebär framför allt två saker: De många *olika aktörer* som involveras i arbetet – allt från nationella myndigheter, berörda EU-byråer och till viss del privata aktörer och *bredden av åtgärder* som används – från förebyggande administrativa åtgärder till medlemsstatsgemensamma utredningsteam och gemensamma tillslag.

Vid RIF-rådet kommer ministrarna ges möjlighet att kommentera 1) den multidisciplinära ansatsens betydelse för policycykelns genomförande i operativt hänseende och 2) olika aspekter av hur man i framtiden ska förstärka den här ansatsen.

Svensk ståndpunkt

Regeringen anser det positivt med den multidisciplinära ansats som ligger till grund för arbetet inom policycykeln och anser att samverkan mellan olika brottsbekämpande och andra relevanta nationella myndigheter är en aspekt som kan utvecklas ytterligare.

20. Samarbete mellan GSFP-uppdrag/GSFP-insatser och EU:s RIF-byråer (Sr Johansson)

Rapport om genomförandet

Avsikten med behandlingen i rådet

Rapport om genomförandet (information)

Dokument:

Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: -

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: 2 mars 2018.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: information till justitieutskottet den 1 mars 2018.

Bakgrund

EU har sedan flera år haft en uttalad målsättning att stärka kopplingarna mellan de säkerhetshöjande insatser som EU genomför utanför unionens gränser och de som genomförs inom dem samma.

Detta lyfts även fram i EU:s globala säkerhetsstrategi för att förstärka EU:s inre och yttre säkerhet, Maltadeklarationen gällande externa aspekter av migration (dok. 43/17) och i slutsatser från Europeiska rådet (19 oktober 2017). Frågan var även aktuell vid RIF-rådets möte i december 2017 och i mars 2018.

Vid mötet i december 2017 informerades ministrarna om ett förslag om ett pilotprojekt för inrättandet av en brottsinformationscell i den militära krishanteringsinsatsen EUNAVFOR MED Operation Sophia.

Sverige har tidigare understrukt att de rättsliga förutsättningarna för pilotprojektet om en brottsinformationscell inom Operation Sophia behöver redas ut innan förslaget genomförs. Frågetecknen är idag tillfredsställande utredda. Brottsinformationscellen

kommer att lyda under italiensk lagstiftning då det kommer att befinna sig ombord ett italienskt fartyg.

21. Övriga frågor (Sr Johansson, Sr Fritzon)

a) Sjunde ministermötet om Brdoprocessen och andra mötet i styrelsen för samordnad styrning av den inre säkerheten den 15 och 16 mars 2018

Information från Slovenien

Avsikten med behandlingen i rådet

Information från Slovenien

b) Det kommande ordförandeskapets arbetsprogram

Föredragning av den österrikiska delegationen

Avsikten med behandlingen i rådet

Det inkommande ordförandeskapet Österrike kommer att presentera sitt arbetsprogram för perioden juli – december 2018.

I anslutning till rådets möte:

Möte i GEMENSAMMA KOMMITTEN (TORSDAGEN DEN 5 juni 2018 –11.00)

1. Förordningen om ändring av den europeiska viseringskodexen (Sr Fritzon)

Riktlinjedebatt

2. (ev.) Förordningen om ändring av kodexen om Schengengränserna vad gäller kontroll vid de inre gränserna (Sr Fritzon)

Riktlinjedebatt

Se rådets dagordning punkt 13 och 14, ovan.

3. Övriga frågor

– Aktuella lagstiftningsförslag

= *Information från ordförandeskapet*

Se rådets dagordning punkt 16, ovan.
